

Łódź, dnia 1 kwietnia 2021 r.

WA 4120 –7/2021-w

Pan
Gabriel Szkudlarek
Burmistrz Łasku

Urząd Miejski w Łasku
ul. Warszawska 14
98-100 Łask

W odpowiedzi na pismo Pana Burmistrza zawierające wniosek o udzielenie wyjaśnienia odnośnie traktowania jako działania ratowniczo – gaśniczego wezwania PSP dotyczącego zabezpieczenia operacyjnego obszaru chronionego w związku z zaangażowaniem wszystkich sił z danej jednostki ratowniczo – gaśniczej PSP (...) – uprzejmie informuję, że w przedmiotowej sprawie Izba podziela stanowisko wyrażone w cytowanej przez Pana Burmistrza odpowiedzi podsekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych na interpelację nr 12568 w sprawie ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków OSP uczestniczących w działaniach ratowniczych (odpowiedź z dnia 15 stycznia 2013 r.).

Co istotne, z odpowiedzi tej, uwzględniającej informacje przekazane przez Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej, wynika brak możliwości jednoznacznego stwierdzenia, iż każde zaalarmowanie sił jednostek ochotniczych straży pożarnych do siedziby jednostki ratowniczo-gaśniczej PSP należy traktować jako udział w działaniach ratowniczych.

„Uruchomienie tzw. zabezpieczenia operacyjnego obszaru chronionego następuje w związku z zaangażowaniem wszystkich sił z danej jednostki ratowniczo-gaśniczej PSP w działania ratownicze. W tym miejscu należy zaznaczyć, że wspomniane zabezpieczenie jest realizowane w oparciu o jednostki włączone do krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego. Zaangażowanie sił ochotniczych straży pożarnych w takich przypadkach może mieć dwojaki charakter:

- 1. zapewnienie minimalnych, zdolnych do podjęcia działań ratowniczych sił przez czas niezbędny do odtworzenia gotowości operacyjnej jednostki ratowniczo-gaśniczej PSP;*
- 2. stacjonowanie w siedzibie jednostki ratowniczo-gaśniczej sił stanowiących odwód kierującego działaniami ratowniczymi.*

W pierwszym przypadku zaangażowanie nie jest traktowane jako działanie ratownicze, jeżeli w czasie zabezpieczenia jednostka nie zostanie zadysponowana do zdarzenia. Powyższe jest niezbędne dla utrzymania standardu gotowości operacyjnej krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego do podjęcia działań ratowniczych w przypadku równoległego wystąpienia kolejnego zdarzenia. Zapewnienie minimalnych sił ochotniczych straży pożarnych trwa do czasu uzupełnienia obsad strażakami PSP lub powrotu jednostki z interwencji. W związku z tym należy wskazać, że realizacja zabezpieczenia nie ma długotrwałego charakteru.

W drugim przypadku siły ochotniczych straży pożarnych znajdujące się w siedzibie jednostki ratowniczo-gaśniczej PSP traktowane są jako uczestniczące w akcji będącej przyczyną ich zaalarmowania. Fakt ten odnotowywany jest w dokumentacji zdarzenia prowadzonej przez Państwową Straż Pożarną. W takich przypadkach możliwe jest kilkugodzinne przebywanie w siedzibie danej jednostki ratowniczo-gaśniczej PSP”

W konsekwencji, aby stwierdzić udział jednostki OSP w działaniach ratowniczych w ramach uruchomienia tzw. zabezpieczenia operacyjnego niezbędne jest zadysponowanie jednostki OSP do zdarzenia, a więc wzięcia udziału w działaniach ratowniczych. Samo wezwanie jednostki OSP w ramach zabezpieczenia operacyjnego bez dyspozycji wzięcia udziału w zdarzeniu nie jest udziałem w działaniach ratowniczych.

Zwrócić w tym miejscu należy uwagę, że zgodnie z art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przeciwpożarowej ekwiwalent pieniężny otrzymuje członek ochotniczej straży pożarnej, który uczestniczył w działaniu ratowniczym lub szkoleniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub gminę. Tak więc dla stwierdzenia, czy w danym przypadku strażakowi przysługuje ekwiwalent należy ustalić (uwzględniając uwagi poczynione wyżej), czy jednostka została zadysponowana do zdarzenia/wzięcia udziału w działaniu ratowniczym, albowiem tylko w tym przypadku zachodzić będą przesłanki do jego wypłacenia (Izba nie odnosi się tutaj do problematyki ekwiwalentu za udział w szkoleniu, ponieważ nie było to przedmiotem zapytania).

Odnosząc się do kwestii możliwości różnicowania stawek ekwiwalentu w uchwale dotyczącej ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych (...) zwrócić należy uwagę na treść art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przeciwpożarowej, w którym ustawodawca nie różnicuje udziału w działaniu ratowniczym na udział bezpośredni lub inny udział. Tam, gdzie zamiarem ustawodawcy było takie zróżnicowanie zostało to wprost wskazane (por. ust. 6 art. 28, zgodnie z którym, członek ochotniczej straży pożarnej biorący bezpośredni udział w działaniach ratowniczych ...). Przede wszystkim podkreślić jednak trzeba, że uchwały dotyczące ekwiwalentu nie podlegają nadzorowi regionalnych izb obrachunkowych. Z tego też względu odpowiedź na to pytanie wykracza poza uprawnienia Izby.

Przyjmując, że skierowane do Izby zapytanie związane jest z zapewnieniem minimalnych, zdolnych do podjęcia działań ratowniczych sił przez czas niezbędny do odtworzenia gotowości operacyjnej jednostki ratowniczo-gaśniczej PSP i dotyczy zabezpieczenia operacyjnego – bez wezwania do wzięcia udziału w działaniach ratowniczych, a więc sytuacji, w której ekwiwalent nie jest należny – odpowiedź na pytanie sformułowane w pkt 3 wniosku jest bezprzedmiotowa.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi informuje jednocześnie, że stanowisko zawarte w niniejszym piśmie udzielone zostało w ramach prowadzonej przez Izbę działalności informacyjnej i nie ma mocy wiążącej.

Z poważaniem

PREZAS
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Łodzi
dr Ryszard Paweł Krawczyk